

OYSTER PERPETUAL
DATEJUST II

ROLEX

MICHELSEN
ÚRSMÍÐIR

Laugavegur 15 - 101 Reykjavík
511 1900 - www.michelsen.is

MARKAÐURINN

Miðvikudagur 18. nóvember 2015

45. tölublað | 9. árgangur

FYLGIRIT FRÉTTABLAÐSINS UM VIÐSKIPTI OG FJÁRMÁL

»2

Tilgangurinn að draga úr áhættu
Hlutfé í Bláa lóninu aukið vegna
hótelbyggingar sem er fram undan.

»4

Skiptar skoðanir á krónunni
Rúmur helmingur vill fá nýja mynt í
stað krónunnar.

»8

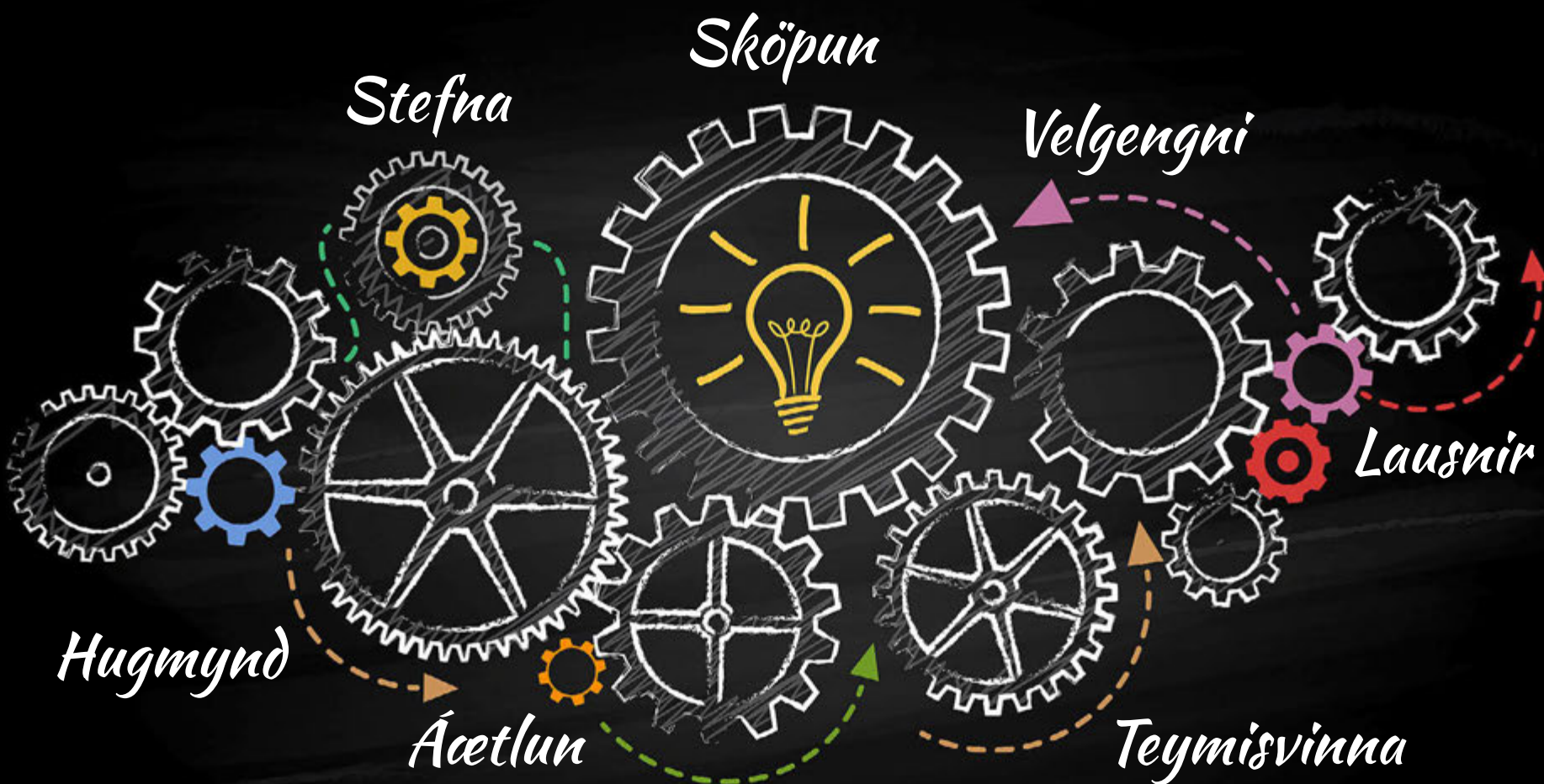
Svipmynd: Ásta Bjarnadóttir
Nýr mannauðsstjóri Landspítalans
hefur unnið hjá Capacent síðustu
árin.

»10

Hlustið á dr. Alúminium
Lars Christensen segir að lægra
heimsmarkaðsverð á áli geri þörfina á
frekari vaxtahækkun ekki eins brýna.

»12

Lífeyrissjóðir og bankarnir
Stjórnarmaðurinn segir það ekki
meitlað í stein að gömlu bankarnir
gini yfir öllu.

**Fjárfestingarumhverfi
sprota með því besta
sem hefur verið á Íslandi**

SKJÓÐAN

Langtímaafleiðingar hryðjuverka fara eftir viðbrögðum

VESTRÆNIR hlutabréfamarkaðir tóku hryðjuverkaárásunum í París af yfirvegum. Franska hlutabréfavisitalan, CAC40, lækkaði litillega á mánudaginn en aðrar vestrænar hlutabréfavisitölur hækkuðu. Fjárfestar eru minnugir þess að bandaríski markaðurinn jafnaði sig fljótt eftir 11. september 2001 og sama gildir um breska markaðinn eftir að ráðist var á almenningssamgöngur í London í júlí 2005. Nú gáðist varla markaðurinn þó að hlutabréf flugfélaga og ýmissa ferðaþjónustufyrirtækja lækkuðu nokkuð.

ÐÆMIN HAFNA sýnt okkur að hryðjuverk hafa lítil áhrif á verð hlutabréfa þegar frá liður. Strax í kjölfar ódæðisverka hryðjuverkamanna má merkja flóttu fjárfesta í skjól öruggari fjárfestinga á borð við ríkisskuldabréf. Gull hækkar líka einatt í verði eftir slíkar árásir. Til lengri tíma virðast áhrifin hverfandi.

HÉR SKIPTIR þó miklu hver eru viðbrögð stjórnvalda við hryðjuverkaárásunum. Viðbrögð bandarískra stjórnvalda við árásunum 11. september 2001 voru yfirdrifin. Öryggisgæsla á bandarískum flugvöllum var margfölduð með tilheyrandi tölum og kostnaði fyrir flugfarþega og bandaríska skattgreiðendur.

BANDARÍKJAMENN létu sér ekki nægja að grípa til viðamikilla öryggisráðstafana heima fyrir heldur gerðu þeir gríðarlegar kröfur um öryggisráðstafanir hjá erlendum flugfélögum sem fljúga til Bandaríkjaanna. Þetta hefur torvelað viðskipti og aukði kostnað.

ÞÁ ER ótalinn kostnaður af stríðsrekstri Bandaríkjaanna og fleiri vestræna ríkja í Afganistan og

Mið-Austurlöndum, sem var bein viðbrögð við árásunum á Bandaríkin. Segja má að árásir Al-Qaeda á Bandaríkin hafi heppnast fullkomlega. Hryðjuverk eru fyrst og fremst framín í þeim tilgangi að skapa ótta meðal fólks og ráðast að hinni opnu vestrænu samfélagsgerð. Það heppnaðist 2001. Viðbrögðin voru verri en árásin.

NÚ STANDA vestrænar þjóðarleiðtogar frammi fyrir prófraun. Árásirnar í París voru fyrirlitlegar og árásmennirnir gungur. París er mikil ferðamannaborg og takist að hræða ferðamenn frá ferðalögum þangað getur það haft alvarleg áhrif á efnahag borgarinnar og Frakklands. Ferðamannasvæði eru berskjölduð í þessum efnunum. París mun hins vegar til lengdar alltaf draga til sín ferðamenn.

STÆRRI HÆTTA felst í því að stjórnvöld í Evrópu bregðist of hart við vanni. Uppi eru raddir um að leysa skuli upp Schengen-landamærasamstarfið og hvert ríki taki upp eigin landamæragæslu. Þá verður ekki lengur hægt að fara hindrunarlaust milli Frakklands og Þýskalands eða Hollands og Belgíu. Langar raðir myndast við landamærin með óheyrilegum tölum og kostnaði fyrir almenning og fyrirtæki.

ÞAD YRÐI dýrkeypt kaos fyrir Evrópu, sem þarf allt frekar en að auka viðskiptahindranir og draga úr hagvexti. Langsött er að slík verði niðurstaða leiðtoga ESB þó að minni spámenn úr hópi stjórnmálanna innan EES gamni sér við tilhugsunina. Fyrstu viðbrögð Frakklandsforseta virðast þó vera full yfirdrifin og valda áhyggjum.

MARKAÐURINN

ÚTGÁFUFLAG 365 miðlar ehf., Skaftahlíð 24, 105 Reykjavík, sími 512 5000

Netfang ritstjorn@markadurinn.is | Sími 512 5000 | Fax 512 5301

Umsjón **Jón Hákon Halldórsson** jonhakon@365.is

Abyrgðarmaður **Kristín Þorsteinsdóttir**

Netfang auglýsingadeildar auglysingar@markadurinn.is Veffang visir.is

Grétar Örvarsson ELLEFU DÆGURLÖG

Ellefu dægurlög er fyrsta sólóplata Grétars Örvarssonar og hefur fengið frábærar viðtökur. Hér flytur hann ásamt landspekkum tónlistarmönnum og söngkonum þekkt dægurlög í nýjum og skemmtilegum útsetningum.

Grétar sýnir hér á sér nýja hlið sem söngvari og útkoman er sérlega vönduð og ljúf geislaplata sem unnendur fallygra dægurlaga ættu ekki að láta fram hjá sér fara.

Söluastaðir: **Nettó, Samkaup, Hagkaup, Penninn-Eymundsson**

Einnig er hægt að panta diskinn áritaðan með því að senda email á baxehf@gmail.com

Helmingi stærra baðlón verður opnað í janúar. FRÉTTABLAÐIÐ/GVA

Lykilstjórnendur leggja Bláa lóninu til hlutafé

Lykilstjórnendur Bláa lónsins hafa lagt félaginu til tæplega tíu prósent í nýtt hlutafé. Bygging fimm stjörnu hótels, stækkun baðlónsins og ný heilsulind og veitingasvæði mun kosta sex milljarða. Tilgangurinn að draga úr áhættu.

Einkahlutafélagið Keila ehf. eignaðist í vor tæplega tíu prósent hlut í Bláa lóninu í kjölfar hlutafjárútkninga. Grímur Sæmundsen, forstjóri Bláa lónsins, segir að lykilstjórnendur Bláa lónsins standi að hlutafjárútkningunni. Kaupverðið sé trúnaðarmál en hafi byggst á verðmati frá óháðu verðbréfafyrirtæki.

Grímur segir tilgang hlutafjárútkningarinnar vera að draga úr áhættu félagsins af sex milljarða framkvæmdum sem Bláa lónið stendur nú í. „Í ljósi þeirra skuldbindinga sem félagið er að gangast undir með þessum miklu framkvæmdum var ákveðið að styrkja eiginfjárstöðuna til að minnka áhættu félagsins af framkvæmdaóvissu og einhverjum áföllum sem geta komið upp í framkvæmdunum,“ segir Grímur.

Unnið er að byggingu fyrsta fimm stjörnu hótels landsins sem stefnt er að að verði opnað vorið 2017. Hótelinu verður 7.500 fermetrar með 74 herbergjum. Þá er unnið að helmings stækkun baðlónsins sem á að opna í janúar

Í ljósi þeirra skuldbindinga sem félagið er að gangast undir með þessum miklu framkvæmdum var ákveðið að styrkja eiginfjárstöðuna til að minnka áhættu félagsins af framkvæmdaóvissu

Grímur Sæmundsen
Forstjóri Bláa lónsins

næstkomandi. Auk þess er verið að byggja nýja heilsulind og veitingasvæði milli baðlónsins og hótelsins.

Engin starfsemi var í Keilu um síðustu áramót sem þá hét LBF I GP ehf. Þá var félagið í eigu Kólfs ehf. sem er að meirihluta í eigu Gríms og Drangar Fund, sjóðs í rekstri Landsbréfa.

Í vor var nýtt hlutafé að nafnvirði einn milljarður lagt í félagið samkvæmt því sem kemur fram í gögnum frá fyrirtækjaskrá. Í stjórn Keilu sitja Grímur, Steinar Helgason, sjóðsstjóri Landsbréfa, og Úlfar Steindórsson, forstjóri Toyota á Íslandi og varamaður í stjórn Bláa lónsins.

Bláa lónið hagnaðist um 1,6 milljarða á síðasta ári. Þar af voru greiddir 1,2 milljarðar króna í arð. Árið 2013 nam hagnaðurinn 1,4 milljörðum króna og þar af var greidd 931 milljón króna í arð.

Stærstu hlutahafar Bláa lónsins eru HS Orka, Hvatning, sem er í eigu Horns II, sem Landsbréf rekur, og Kólfs, sem er að meirihluta í eigu Gríms. ingvar@frettabladid.is

Vikan sem leið

244 milljónir á dag

Stóru viðskiptabankarnir þrjú högnuðust um 244 milljónir króna á dag á fyrstu níu mánuðum ársins eða um 66,5 milljarða króna. Mestur var hagnaður Arion banka eða 93 milljónir króna á dag að jafnaði, samtals 25,4 milljarðar króna. Hinn mikli hagnaður skýrðist að miklu leyti af sölu eigna.

4 milljarðar settir í CCP

Samþykkt var að auka hlutafé í CCP um fjóra milljarða króna á hluthafafundi. Einn stærsti framtakssjóður heims, New Enterprise Associates, leiddi fjárfestinguna, ásamt Novator Partners, fjárfestingafélagi Björgólfs Thors Björgólfssonar. Markmið hlutafjárútkningarinnar var sókn á sviði sýndarveruleika.

Aldrei fleiri starfandi

Metfjöldi mun vera starfandi á vinnumarkaði á þessu ári. Fleiri verða á vinnumarkaði en árið 2008, samkvæmt nýrri spá Hagstofu Íslands. Aukin umsvif í þjóðarþúskapnum kalli á aukni vinnuafli. Fjölgun starfa og ársverka verði á milli 3 og 4 prósent á þessu ári.

Á döfinni

Miðvikudagur 18. nóvember
ÞJÓÐSKRÁ ÍSLANDS - Upplýsingar um leiguverð íbúðarhúsnæðis.

Fimmtudagur 19. nóvember
HAGSTOFA ÍSLANDS - VSK velta júlí og ágúst 2014.
EIMSKIP - Afkoma þriðja ársfjórðungs

Föstudagur 20. nóvember
HAGSTOFA ÍSLANDS - Fiskafli í október 2015. Vísitala lífeyrisskuldbindinga í október 2015.

Mánaðarleg launavísitala í október 2015. Vísitala byggingarkostnaðar fyrir desember 2015

Greiðsluþjónunarsvitala í desember 2015
Vísitala kaupmáttar launa í október 2015
LÁNAMÁL RÍKISINS - Útboð Ríkisbréfa
EIMSKIP - Kynningarfundur fyrir fjárfesta og markaðsaðila.

Þriðjudagur 24. nóvember
REGINN - Afkoma þriðja ársfjórðungs

keldan
dagatal viðskiptalífis

ÞJÓÐSKRÁ ÍSLANDS - Viðskipti með atvinnuhúsnæði í október.

Miðvikudagur 25. nóvember
N1 - Afkoma þriðja ársfjórðungs
HAGSTOFA ÍSLANDS - Vinnnumarkaður í október 2015
SEDLABANKI ÍSLANDS - Útgáfudagur Fjármálainnviða 2015
HB GRANDI - Afkoma þriðja ársfjórðungs

visir.is Allar markaðsupplýsingar

Póstdreifing

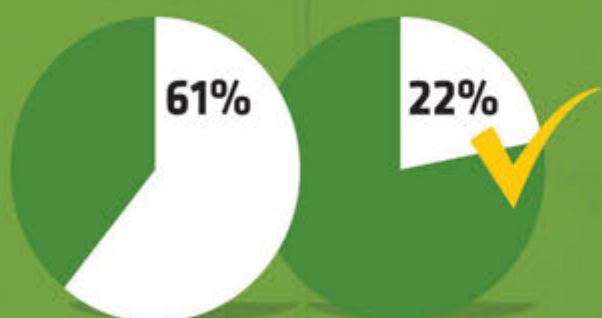
Við látum það berast

ÞÚ NÆRÐ TIL FJÖLDANS MEÐ OKKUR

FJÖLPÓSTUR er sterkur og áhrifaríkur auglýsingamiðill sem skilar ítarlegri upplýsingum til neytenda en hefðbundnar auglýsingar.

61% LANDSMANNA LESA FJÖLPÓST
22% AF ÞEIM KAUPA AUGLÝSTA
VÖRU EÐA ÞJÓNUSTU

„Ég hef verið í viðskiptum við Póstdreifingu í árabíl og alltaf fengið fyrsta flokks þjónustu.“

Guðbjartur
Finnbjörnsson
Ritstjóri Lifandi vísinda

VIÐ GETUM
AÐSTOÐAÐ VIÐ
AÐ NÁ ÁRANGRI
VIÐ DREIFUM INN
Á 80.000 HEIMILI
SEX DAGA
VIKUNNAR

www.postdreifing.is

Helmingur Íslendinga vill nota aðra mynt

Yfir fimmtíu prósent þeirra sem afstöðu taka vilja nýja mynt. Dósent í hagfræði segir vinsældir krónunnar fylgja hagsveiflunni og dala við vaxtahækkanir Seðlabankans eða gengisfall. Upptaka nýrrar myntar fæli í sér kerfisbreytingu.

Helmingur Íslendinga vill taka upp annan gjaldmiðil en íslensku krónuna, án tillits til inngöngu í Evrópusambandið. Þetta sýna niðurstöður skoðanakönnunar Fréttablaðsins og Stöðvar 2. Þegar einungis eru skoðuð svör þeirra sem afstöðu taka sést að 53 prósent vilja aðra mynt en 47 prósent vilja ekki aðra mynt. Séu svör allra skoðuð sést að 42 prósent vilja taka upp aðra mynt, 38 prósent vilja ekki taka upp aðra mynt, 17 prósent er óákveðin og þrjú prósent svara ekki.

Ásgeir Jónsson, dósent við hagfræðideild Háskóla Íslands, segir niðurstöðurnar ekki koma sér sérstaklega á óvart. „Landsmenn hafa skipst nokkuð í tvo hópa í viðhorfi sínu til krónunnar. Vinsældir íslensku krónunnar fylgja dálítið hagsveiflunni og dala við vaxtahækkanir Seðlabankans eða gengisfall. Ég man eftir mjög ákveðinni evrumræðu upp úr 2000, 2006 og síðan eftir 2008. Fólk væntanlega horfir nú til vaxtamunarins við Evrópu þannig að þetta kemur ekki á óvart,“ segir Ásgeir.

Íslenska myntsvæðið er eitt það minnsta sem þekktist. Ásgeir segir því eðlilegt að umræða um framtíðargjaldmiðil komi reglulega upp. „Krónan hefur verið í höftum meira og minna síðan hún varð sjálfstæð frá fullveldis-

Vinsældir íslensku krónunnar fylgja dálítið hagsveiflunni og dala við vaxtahækkanir Seðlabankans eða gengisfall.

árinu 1918. Tímabilið frá 2001 til 2008 er svolítið einstakt í sögu þjóðarinnar, þar sem krónan er fljótandi á fjálsamgjaldeyrismarkaði. Og mér sýnist að fáir vilji beinlínis endurtaka þá tilraun,“ segir Ásgeir. Eina leiðin til að stjórna verðlagi á Íslandi sé að hafa taumhald á genginu og það sé í raun aðeins hægt með einhvers konar höftum.

Ásgeir segir raunhæfasta möguleikann til að taka upp aðra mynt sé í myntbandalagi við evrurikin. „Þá myndi Seðlabankinn okkar breytast í útibú frá Evrópska bankanum. Við myndum þá missa vaxtaákvörðunarvaldið en myndum fá rétt til þess að prenta evrur í veðlánaviðskiptum sem myndi gefa okkur meira vald yfir fjármálastöðugleika og greiðsluöfnuði landsins,“ segir

Ásgeir. „Þar sem krónan er örmynt er til að mynda erfitt fyrir Seðlabankann að þjóna sem lánveitandi til þrautavara og útvega bönkunum lausafé með peningaprentun án þess að skapa gjald-eyriskreppu.“

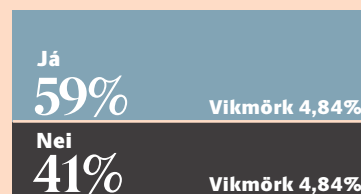
Ásgeir segir að upptaka nýrrar myntar fæli í sér mikla kerfisbreytingu. „Það felur í sér að það þurfi að taka upp annað vinnulag í ansi mörgu, eins og til dæmis í kjarasamningum þar sem það er ekki hægt að „leiðrétta“ of dýra kjarasamninga með því að lækka gengið. Einnig yrði að huga mjög grannt að því að stjórna eftirspurn með öðrum leiðum en hækkun vaxta. Þannig að þetta myndi þýða algjörlega breyttar hegðunarforsendur,“ segir Ásgeir.

Stjórnvöld hafa áform um lausn á vanda slitabúanna og aflandskróna en minna er rétt um það hvað tekur við því ferli. „Nýtt haftalosunarplan hefur ekki enn komið fram og ekki heldur vegakort yfir það hvernig íslenska myntkerfið verður rekið til framtíðar. Það liggur fyrir að við munum notast við krónuna um eitthvert árábil, sama hvað mönnum finnst um evruna. Og það vantar miklu meiri og jákvæðari umræðu um það hvernig við getum rekið íslenska myntkerfið betur,“ segir Ásgeir. jonhakon@frettabladid.is

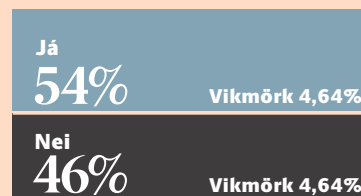
☞ Vilt þú taka upp annan gjaldmiðil en íslensku krónuna án tillits til inngöngu í Evrópusambandið?

Karlar

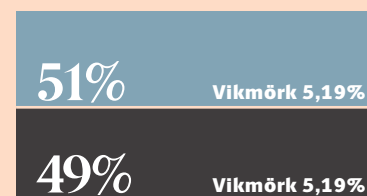
18–49 ára

Konur

50 ára og eldri

Skýr stefna er eitt en **framkvæmd stefnu** skiptir ÖLLU MÁLI

4Dx örnámskeið og reynslusögur íslenskra stjórnenda, 27. nóvember 2015

Kynntu þér áhrifaríka og margreynda aðferð við innleiðingu á raunverulegum og varanlegum hegðunarbreytingum. Lærðu af reynslu æðstu stjórnenda Landsbankans og Eimskips hvernig stjórnendateymi þeirra hafa nýtt sér aðferðarfræðina til að auka árangur sinn. FranklinCovey hefur á undaförnum áratug þróað skilvirka aðferðarfræði (The 4 Disciplines of Execution – 4Dx) til innleiðingar á stefnumarkandi breytingum í fyrirtækjum. Expectus og FranklinCovey á Íslandi hafa síðastliðin þrjú ár unnið með íslenskum fyrirtækjum að þjálfun stjórnenda og innleiðingu á aðferðarfræðinni. Við bjóðum stjórnendum og þeim sem bera ábyrgð á árangri fyrirtækja og stofnana að sækja morgunstud til að kynna þessari áhrifamiklu aðferð við að snúa orðum í athafnir og ná framúrskarandi árangri í rekstri.

Stund:

Föstudaginn 27. nóvember 2015
9:00 til 12:00

Staður:

Nordica Hótel, Salur H

Þátttakendur:

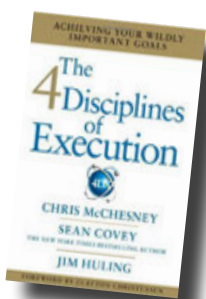
Stjórnendur íslenskra vinnustaða og þeir sem bera ábyrgð á árangri.

Verð:

IKR 19.900.-

Innifalið:

Innifalið í skráningargjaldi er metsölubókinn **The 4 Disciplines of Execution**, þriggja klukkustunda örkynning á aðferðarfræði FranklinCovey um innleiðingu stefnu, tveggja tíma einkafundur með ráðgjafa í kjölfar námskeiðsins auk aðgangs að itarefni á sérstakri vefsíðu og morgunverður.

Sérfræðingar á sviði innleiðingar stefnu

Ráðgjafar Expectus hafa unnið með aðferðarfræði FranklinCovey við innleiðingu stefnu sl. þrjú ár með athyglisverðum árangri.

Kristinn T. Gunnarsson, hjá Expectus, er einn reynslumesti stefnumótunar-ráðgjafi landsins. Hann hefur leitt á fjórða tug stefnumótunarverkefna og starfað með fjölmörgum af 300 stærstu fyrirtækjum landsins á sviði stefnumótunar, markaðs- og þjónustumála sl. ár auk kennslu við HR. Kristinn er með vottun í 4DX aðferðarfræðinni og starfar með teymi Franklin Covey á Norðurlöndunum.

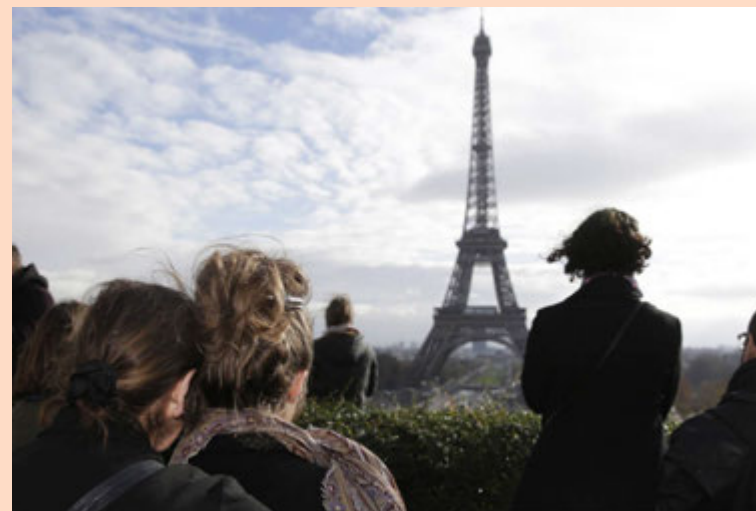

Steinþór Pálsson, bankastjóri Landsbankans og **Hilmar Pétur Valgarðsson**, framkvæmdastjóri Eimskips munu deila reynslusögum af innleiðingu 4Dx í fyrirtækjum sínum og sitja fyrir svörum í lokin.

FranklinCovey
www.franklincovey.is

expectus
www.expectus.is

Minútu þögn var á hádegi um allan heim á mánudaginn vegna árásanna í Paris. NordricPhotos/AFP

Hryðjuverkaárásir hafa minni áhrif á fjárfesta

Áhrif hryðjuverkaárása á markaði í heiminum virðast fara þverrandi. Eftir því sem slíkum árasum fjölga, virðast viðbrögð fjárfesta verða yfirvegaðri og áhyggjur manna af afleiðingum árásanna á alheimshagkerfið minnka. Helstu hlutabréfavísitölur hækkuðu í gær.

Breska blaðið Guardian sagði að ákvörðun Frakka um að svara hryðjuverkaárásunum á föstudaginn af hörku hafi haft þau áhrif að gengi hlutabréfa í fyrirtækjum sem framleiða hergögn hækkaði. Gengi bréfa í einstaka ferðabjónustufyrirtækjum lækkaði á mánudaginn en hækkaði svo aftur í gær.

Samkvæmt frásögn USA Today hækkuðu hlutabréf almennt í viðskiptum í Bandaríkjunum á mánudaginn. Það er í fyrsta sinn sem slíkt gerist fyrsta viðskiptadaginn eftir að árás af þessu tagi er gerð. Blaðið segir að þetta þýði að hryðjuverk hafi minni áhrif á hagkerfið en þau gerðu áður.

Bandaríska Dow Jones vísitalan hækkaði um 237 stig á mánudag og Standard & Poor's 500 vísitalan hækkaði um 1,4 prósent. Hlutabréf

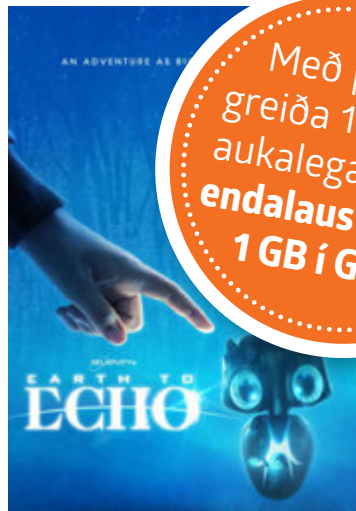
4,9%

lækkun varð á Standard & Poor's hlutabréfavísitölunni daginn eftir árásina á Tvíburturnana í New York árið 2001.

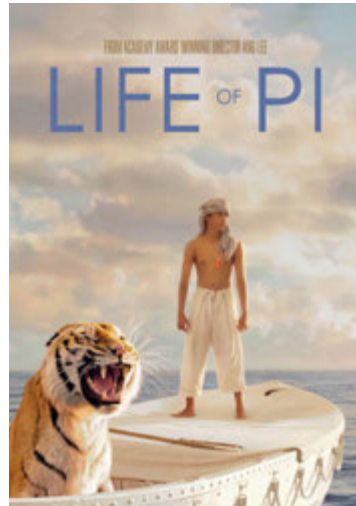
hækkuðu líka almennt í Evrópu. Stoxx Europe 600 vísitalan hækkaði um 0,3 prósent og CAC 40 vísitalan í Frakklandi lækkaði um 0,1 prósent.

Daginn eftir að hryðjuverkaárásir voru gerðar á Tvíburturnana árið 2001 féll Standard & Poor's um 4,9 prósent og féll í heild um 11,6 prósent. Hrun á markaði eftir hryðjuverkaárásir minnkar með hverri árásinni sem gerð er. Í mars 2004 féll S&P 500 um 1,5 prósent eftir hryðjuverkin í Madrid. Lækkunin varð svo 0,8 prósent í júlí 2005 eftir hryðjuverk í Lundúnum.

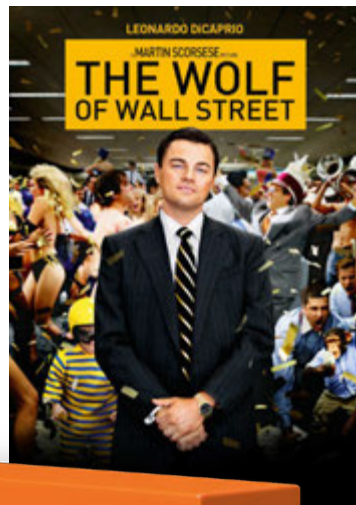
Markaðir virðast lækka rétt eftir að árásir eru gerðar en jafna sig mjög fljótt. – jhh

Með því að
greiða 1.990 kr.
aukalega færðu
endalaust tal og
1 GB í GSM.

BÍÓSTÖÐIN
ER Í SKEMMTI-
PAKKANUM

Bíóstöðin er í Skemmtipakkanum

GRÍN, HASAR OG RÓMANTÍK Á BÍÓSTÖÐINNI

Á Bíóstöðinni er boðið upp á kvikmyndir fyrir alla fjölskylduna, allan sólarhringinn. Bíóstöðin er hluti af Skemmtipakkanum ásamt, Stöð 2, Stöð 3, Krakkastöðinni, Gullstöðinni, Bravó og Stöð 2 Maráþon. Að auki fá áskriftendur áðild að Vild.

SKEMMTIPAKKINN
 9.290 kr.
Aðeins 310 kr. á dag

Fáðu þér áskrift í síma 1817 eða á 365.is

365

Fjárfesta fyrir 11 milljarða í nýsköpun

Fjárfestingarumhverfið fyrir sprotafyrirtæki landsins hefur sjaldan verið betra. Þrír nýir sjóðir voru stofnaði í byrjun árs með ellefu milljarða króna fjárfestingagetu og hafa þeir nú þegar fjárfest í tug fyrirtækja. Erfitt getur hins vegar reynst að ná í minna fjármagn.

Sæunn
Gísladóttir
saeunn@frettabladid.is

Nýsköpunarfyrirtækjum stendur til boða mun meira fjármagn hérlendis en var fyrir fáeinum misserum. Fjárfestingarumhverfið fyrir sprotafyrirtæki hefur sjaldan verið betra, að sögn Salóme Guðmundsdóttur, framkvæmdastjóra Klak Innovit.

Þrír nýir vaxtarsjóðir voru stofnaðir í byrjun árs, Eyris Sprotar, Frumtak 2 og Brunnur. Heildarfjárfestingargeta þeirra nemur 11 milljörðum. Nú þegar hefur Eyris fjárfest í átta fyrir-

tækjum, Frumtak í einu, og Brunnur er byrjaður að fjárfesta en ekki fæst uppgefið hversu mörg fyrirtæki það eru. Til stendur að fjölga fjárfestingum sjóðanna.

Samkvæmt fjárlögum næsta árs er gert ráð fyrir að framlög til Tækniþróunarsjóðs hækki um tæplega milljarð og nemi 2,4 milljörðum króna árið 2016. Auk þess eru fjárfestingar bankanna í nýsköpun veigamiklar og nema milljörðum á síðustu árum, bæði í gegnum sjóði og sem stuðningsaðilar í viðskiptahröðlum.

Sjóðirnir vilja gjarnan fjárfesta töluverðum fjárhæðum í hverju sprota-

fyrirtæki og eignast umtalsverðan hlut í hverju félagi. Það getur hins vegar reynst sprotafyrirtækjum vandasamt að fá aðgang að lægri fjárhæðum gegn litlum eignarhlut. Því verður að leita til einkafjárfesta (viðskiptaengla) fyrir smærri fjármögnun.

Sölvi Melax, meðstofnandi Viking Cars segist standa frammi fyrir því vandamáli að reyna að sækja sér minna fjármagn eftir þátttöku í viðskiptahraðlinum Startup Reykjavík í sumar. Hann telur að lausnin sé ef til vill að skapa meiri hvata fyrir fjárfesta til að setja fé sitt í áhættusamar fjárfestingar.

3 nýir sjóðir

hafa verið stofnaðir það sem af er ári

2.353

milljóna framlög til Tækniþróunarsjóðs 2016 samkvæmt fjárlögum

71 %

aukning á framlögum til Tækniþróunarsjóðs milli ára

Fjárfestingarumhverfið fyrir sprota með því besta sem ríkt hefur

Salóme Guðmundsdóttir, framkvæmdastjóri Klak Innovit, segist skynja það að fjárfestingarumhverfið hér á landi sé mjög gott og segir það klárlega vera með því besta sem ríkt hefur hér á landi fyrir sprota. „Það stendur til að bæta í Tækniþróunarsjóð og þrír nýir sjóðir voru stofnaðir á þessu ári. Við erum að sjá fyrstu stóru fjárfestingar þessara sjóða verða að veruleika,“ segir Salóme.

Salóme telur að öflug sprotafyrirtæki, til að mynda Meniga, Plain Vanilla og CCP, séu góðar fyrirmyndir og hafi þannig rutt veginn fyrir ný fyrirtæki. „Árangur þessara fyrirtækja hefur vakið athygli fjölmiðla, sem fjalla nú meira um sprotasenuna. Með því verður almenningur líka nær því sem er að gerast og viðhorfið fer að breytast. Háskólanemar eru nú farnir að hugsa meira um að stofna eigið fyrirtæki sem raunverulegan valkost fyrir starfsföng, þetta helst allt í hendur. Það er sama hvar borið er niður, það eru allir meðvitaðir um mikilvægi þess að leggja áherslu á nýsköpun. Að hún sé ein af undirstöðum þess fyrir samfélagið okkar að við vöxum og þróumst í rétta átt,“ segir Salóme.

Í byrjun þessa mánaðar var verkefnið Startup Tourism kynnt. Um er að ræða nýjan viðskiptahraðal fyrir sprotafyrirtæki í ferðaþjónustu. Klak Innovit fer með umsón verkefnisins. Hraðallinn er að sögn Salóme frábrugðinn hinum tveimur hröðlunum sem starfandi eru hér á landi þar sem ekki er verið að fjárfesta í fyrirtækjunum sjálfum. „Það

Salóme Guðmundsdóttir er framkvæmdastjóri Klak Innovit. FRÉTTABLAÐID/GVA

Það er sama hvar borið er niður, það eru allir meðvitaðir um mikilvægi þess að leggja áherslu á nýsköpun. Að hún sé ein af undirstöðum þess fyrir samfélagið okkar að við vöxum og þróumst í rétta átt.

Salóme Guðmundsdóttir, framkvæmdastjóri Klak Innovit

var tekin ákvörðun um að fjárfesta ekki í fyrirtækjunum í þessu verkefni, og þar af leiðandi taka ekki eignarhlut í þeim, heldur einbeita okkur að því að miðla áfram því sem felst í prógramminu sjálfu,“ segir Salóme.

Tíu fyrirtæki verða valin til að taka þátt í hraðlinum sér að kostnaðarlausu. „Virðið í þessum hraðli er að miklu leyti fólgið í mjög dýrmætu tengslaneti, öflugum bakhjörnum, einkafundum með mentorum og fræðslu og þjálfun. Fyrirtæki geta svo leitað sérstaklega í sjóði sem fjárfesta í fyrirtækjum í ferðaþjónustu að hraðlinum loknum.

„Við teljum þau verða skrefi fram- ar en aðrir bæði af því að þau hafa fengið þessa umfangsmiklu aðstoð og þjálfun og líka vakið athygli í gegnum þátttökuna,“ segir Salóme. Hún segir að þegar farið verði yfir umsóknirnar verði sérstaklega horft á nýnæmi, möguleikann á því að skapa verðmæti og jafnframt á teymið sjálf.

Örn Valdimarsson, framkvæmdastjóri Eyris Sprotar, segir það hafa komið ánægjulega á óvart hve mikið framboð hafi verið á góðum og áhugaverðum verkefnum.

MYND/ÚR SAFNI

Fjárfestingagetan orðin 3,5 milljarðar króna

Eyris Sprotar er að mestu í eigu Eyris Invest og Arion. Hann er einn af þremur nýjum sjóðum sem stofnaðir voru í byrjun þessa árs. Sjóðurinn fjárfestir í sprotafyrirtækjum á öllum stigum og í öllum geirum.

Örn Valdimarsson, framkvæmdastjóri Eyris Sprotar, segir það hafa komið ánægjulega á óvart hve mikið framboð hafi verið á góðum og áhugaverðum verkefnum frá stofnun. Eyris hefur fjárfest í átta verkefnum á árinu, meðal annars í InfoMentor, ReMake og Saga Medica. Til stendur að fjölga fjárfestingum og vera með tíu til tólf verkefni.

Ákveðið var að stækka sjóðinn til að sinna fleiri verkefnum. „Eyris Sprotar fór af stað með 2.500 milljónir í fjárfestingagetu og síðan hefur verið tekin ákvörðun um að hækka það upp í 3.500 milljónir. Það var fyrst og fremst ákveðið að stækka

vegna þess hvað var að koma inn mikið af góðum og áhugaverðum verkefnum. Við vildum ekki láta það draga úr okkur að við værum að verða búin með fjárfestingagetuna þegar væru að koma inn góð verkefni. Við höfðum heimild til hækunar til að sinna því. Auk þess er mikilvægt að hafa ráðrúm til að styðja áfram við verkefni sem við höfum nú þegar fjárfest í,“ segir Örn.

Örn segir jákvætt að hafa fleiri sjóði á markaðnum. „Við höfum góða reynslu af því. Við höfum unnið með fleiri fjárfestingum í þessum geira, meðal annars þessum sjóðum, og það hefur gengið ljómandi vel. Það er mikill styrkur að því bæði fyrir fjárfestana, að geta notið stuðnings hver af öðrum, og ekki síður fyrir félögin, sem geta farið á fleiri stadi og fengið mismunandi skoðanir, áherslur og stuðning.“

Vandasamt að ná sér í lægri fjárhæðir

Vandasamt getur verið að sækja sér minna fjármagn að sögn Sölva Melax, meðstofnanda Viking Cars. Fyrirtæki hans, sem er eins konar Airbnb fyrir bíla, tók þátt í viðskiptahraðlinum Startup Reykjavík. Í kjölfar þess hefur það verið að sækjast eftir tiltölulega lítilli upphæð fyrir litinn hlut í félaginu, en það getur reynst erfitt því fáir sjóðir bjóða upp á það.

„Fyrir mörg af þessum fyrirtækjum þá stendur og fellur verkefnið með fjármagni, það gerir það í raun ekki hjá okkur, þar sem er búið að fjármagna fyrstu skref félagsins og við erum í rekstri sem er byrjaður að skapa tekjur,“ segir Sölvi.

Sölvi segir fjárfestingaþörf Viking Cars vera langt frá lífeyrissjóðunum og að fjárfestingasjóðir séu að leita að stærri upphæðum. „Þannig að þetta eru aðallega einstaklingar, eða englafjárfestar sem eru til í að leggja fram minni upphæðir.“ Hann segir peninginn ekki vera aðalatriðið, heldur sé það að fá inn fjárfesta með þekkingu til að taka fyrirtækið á næsta skref. Það sé að mörgu leyti verðmætara en fjármagn.

Aðspurður segist Sölvi vilja sjá sjóð sem væri að fjárfesta lægri upphæðir, en einnig vanti hvata frá ríkinu til að fá fjárfesta inn í nýsköpunarfyrirtæki. „Í Bretlandi er miklu meiri hvati til að leggja pening í áhættumeiri fjárfestingar, ef fjárfesting gengur ekki eftir þá fær fjárfestirinn endurgreitt að sumu leyti. Ef hvatinn væri meiri væru fleiri aðilar til í að leggja til pening í þetta hér á landi,“ segir Sölvi.

Sölvi Melax telur að þörf sé á meiri hvata fyrir fjárfesta að leggja fé sitt í nýsköpun.

FRÉTTABLAÐID/VALGARDUR GÍSLASON

●● **Í Bretlandi er miklu meiri hvati til að leggja pening í áhættumeiri fjárfestingar, ef fjárfesting gengur ekki eftir þá fær fjárfestirinn endurgreitt að sumu leyti. Ef hvatinn væri meiri væru fleiri aðilar til í að leggja til pening í þetta hér á landi.**

Sölvi Melax

Velgengni fyrirtækisins stendur eða fellur með útflutningi

Norður Salt sem framleiðir íslenskt flögusalt var stofnað árið 2012, í lok árs 2013 var farið að selja framleiðsluna í íslenskum matvöruverslunum að sögn Søren Rosenkilde, meðstofnanda fyrirtækisins. Søren, sem stofnaði fyrirtækið ásamt Garðari Stefánsyni, segir frumkvöðlaumhverfið á Íslandi gott, en fyrirtækið komi hins vegar til með að standa eða falla með útflutningi.

„Okkur fannst þetta mjög góð hugmynd að þróa flögusalt. Hugmyndin varð mjög fljótt að veruleika og var fyrsta afhendingin í matvöruverslanir í lok árs 2013,“ segir Søren. Søren segir hugann hins vegar fljótt hafa leiðst að útflutningi. „Í ferlinu vorum við að gera okkur grein fyrir að Ísland er takmarkaður markaður. Hvort fyrirtækið heppnast eða ekki veltur á útflutningi að mínu mati. Ísland er frábær test-markaður, það er tiltölulega auðvelt að fá vöruna sína á markað hér og sjá hvernig ólíkt fólks bregst við. Það fólk sem hefur keypt vöruna á Íslandi hefur hjálpað okkur gríðarlega við að komast í útflutning.“

Søren telur velgengni ekki endilega velta á því fjármagni sem maður hefur, heldur hvort maður eigi flotta vöru sem er tekið vel á móti. „Við byggðum verksmiðju í meðalstærð af því að við vorum búnir að láta okkur dreyma svolítið stórt. Við erum núna loksins komin á stað þar sem við erum komin með reynslu. Það tók ár til að fá nokkra hluti til að virka

Søren Rosenkilde, meðstofnandur Norður Salts, segist hafa farið fljótlega að hugsa um útflutning. FRÉTTABLAÐID/GVA

●● **Í ferlinu vorum við að gera okkur grein fyrir að Ísland er takmarkaður markaður. Hvort fyrirtækið heppnast eða ekki veltur á útflutningi að mínu mati. Ísland er frábær test-markaður, það er tiltölulega auðvelt að fá vöruna sína á markað hér og sjá hvernig ólíkt fólks bregst við. Það fólk sem hefur keypt vöruna á Íslandi hefur hjálpað okkur gríðarlega við að komast í útflutning.**

og finna út hvernig maður býr til þetta flögusalt sem við erum að gera, en þetta gekk mjög fljótt fyrir sig hjá okkur,“ segir Søren.

Søren segir það lykilatriði í útflutningi að geta sett sig í hugarfar neytendans og átta sig á hvað er mikilvægt hjá erlenda kúnnanum. Þá getur maður undirbúið sig betur til að ná meiri árangri. „Við erum til dæmis að selja okkar vöru í súpermarkaði á Íslandi, en í sælkerabúðum í Þýskalandi,“ segir Søren þeir selja svolítið breitt eins og er og gengur mjög vel að sögn Sorens.

Fjárfesting bankanna í nýsköpun nemur milljörðum. FRÉTTABLAÐID/VILHELM

Bankarnir stórtækir á nýsköpunarmarkaði

Stóru bankarnir þrír styðja allir á sinn hátt við nýsköpun. Mesta fjárfestingin er í gegnum eignarhlut þeirra í sjóðum, en hún nemur milljörðum.

Íslandsbanki styður við nýsköpun með sérstökum frumkvöðlasjóði, sem miðar við 10 milljónir í úthlutun. Meðal fyrirtækja sem fengið hafa styrk úr frumkvöðlasjóði Íslandsbanka er Kerecis, Ankra, og IceWind. Einnig er bankinn einn af bakhjörllum Startup Tourism þar sem stutt er við nýsköpun í ferðaþjónustu.

Fjárfesting Arion banka í nýsköpun er tvíþætt. Annars vegar hefur bankinn fjárfest í fjárfestingarsjóðnum Eyfir Sprotar fyrir um milljarð króna. Hins vegar er það fjárfesting í viðskiptahróðlunum Startup Reykjavík og Startup Energy Reykjavík. Arion banki ber allan rekstrarkostnað af Startup Reykjavík og hluta af kostnaðnum við Startup Energy Reykjavík. Kostnaður vegna reksturs og fjárfestinga í félögunum í hröðlunum nemur um 250 milljónum króna

á þessu tímabili. Alls nemur fjárfesting á þessu tímabili frá 2012 því um 1.250 milljónum króna. Að auki er bankinn með um eitt og hálf stöðugildi til að sinna og styðja við frumkvöðla og nýsköpunarmál.

Landsbankinn styður meðal annars við nýsköpun í gegnum dótturfélag sitt Landsbréf. Landsbréf átti frumkvæðið að stofnun fjárfestingarfélagisins Landsbréf Icelandic Tourism Fund I slhf. Í sjóðnum eru um tveir milljarðar króna og stefnt er að stækkun. Landsbréf og SA Framtak GP reka einnig Brunn vaxtarsjóð, sem er 4 milljarða króna fagfjárfestingarsjóður.

Landsbankinn stendur árlega að nýsköpunarviðburðinum Iceland Innovation UnConference, styður við bakið á Svanna og er einn af bakhjörllum Gulleggsins. Á þessu ári hefur Landsbankinn verið einn samstarfsaðila Íslandsstofu í verkefninu Ú/H (Útflutningar/Hagvöxtur) sem styður við bakið á fyrirtækjum sem eru að stíga sín fyrstu skref í starfsemi sem skapar gjaldeyrstækjur.

LÉTTBYLGJAN

VIÐ ÞÖKKUM INN JÓLUNUM MEÐ BESTU JÓLATÓNLISTINNI

NS Kringlan

LÉTTBYLGJAN 967

JÓLASTÓÐIN ÞÍNI

SKYRVARP ÚTFRINGJALÍK BÍGGJAFRÍ DVARP

HEILSÁRÁU HVAR SEM ER, HVILNAR SEM ER

LÁRA BJÖRG BJÖRNSDÓTTIR

Lára stýrir Suðvestri

Lára Björg Björnsdóttir er framkvæmdastjóri Suðvesturs ehf. Það er nýtt fyrirtæki sem veitir ráðgjöf til fyrirtækja, stofnana og einstaklinga og sér um skipulagningu og framkvæmd viðburða.

Auk Láru Bjargar eru stofnendur og eigendur Suðvesturs þær Birna Anna Björnsdóttir og Silja Hauksdóttir. Allar eru þær kunnar af listsköpun sinni, ritstörfum eða leiklist.

BRYNDÍS ALEXANDERSDÓTTIR

Aðstoðarforstjóra Meniga

Bryndís Alexandersdóttir hefur verið ráðin aðstoðarmaður forstjóra hjá Meniga. Hún mun einnig koma að og stýra verkefnum framkvæmdastjórnar Meniga. Þetta er liður í áframhaldandi vexti félagsins og auknum umsvifum á erlendum mörkuðum, segir í tilkynningu.

Bryndís er með M.Sc.-gráðu í iðnaðarverkfræði frá Háskóla Íslands. Hún hefur starfað í öðrum verkefnum hjá Meniga um skeið. –sg

Ekkert betra en að dýfa sér í sjóinn eftir góða fjallgöngu

Ásta Bjarnadóttir hefur verið ráðin framkvæmdastjóri mannauðssviðs Landspítala. Hún hefur unnið í mannauðsmálum síðustu sautján ár. Frá árinu 2011 hefur hún starfað við ráðgjöf á sviði stjórnunar, mannauðsstjórnunar og vinnusálfræði. Ásta segir ekkert betra en að dýfa sér í sjóinn eftir góða fjallgöngu.

SVIPMYND

ÁSTA BJARNADÓTTIR

Ásta Bjarnadóttir hefur verið ráðin framkvæmdastjóri mannauðssviðs Landspítala. Mannauðssvið er nýtt svið á Landspítala en á síðustu misserum hefur verið lögð aukin áhersla á að þróa Landspítala sem góðan og eftirsóknarverðan vinnustað. Ásta hefur störf í desember.

Aðspurð segir Ásta nýja starfið leggjast vel í sig. „Mér finnst þetta verkefni gríðarlega spennandi. Landspítali er mikilvægasta heilbrigðisstofnunin á landinu, staðurinn þar sem við fæðumst flest og deyjum mörg og allt þar á milli, starfsemin er í raun þjónusta við lífið sjálft, og það er hugsjón sem höfðar mikið til mín,“ segir Ásta. „Undanfarið hefur verið unnið gott starf í mannauðsmálum á spítalanum, þótt erfiðleikar hafi líka verið talsverðir, og ég hlakka til að taka þátt í uppbyggingu til framtíðar.“

Ásta lauk doktorsprófi í vinnusálfræði frá Háskólanum í Minnesota 1997 og hefur síðan starfað sem mannauðsstjóri, háskólakennari og ráðgjafi á sviði mannauðsstjórnunar, meðal annars hjá Háskólanum í Reykjavík, Capacent og Íslenskri erfðagreiningu. Ásta starfaði hjá Háskólanum í Reykjavík á árunum 2001 til 2010, síðustu árin sem framkvæmdastjóri mannauðs og gæðasviðs skólans. Frá árinu 2011 hefur hún starfað sem ráðgjafi hjá Capacent við verkefni á sviði stjórnunar, mannauðsstjórnunar og vinnusálfræði. Hún

Landspítali er mikilvægasta heilbrigðisstofnunin á landinu, staðurinn þar sem við fæðumst flest og deyjum mörg og allt þar á milli, starfsemin er í raun þjónusta við lífið sjálft, og það er hugsjón sem höfðar mikið til mín.

hefur frá árinu 2014 komið að stjórnendabjálfun á vegum Landspítala með áherslu á teymisvinnu stjórnenda og stuðning við úrvinnslu starfsumhverfiskönnunar, auk þess sem hún hefur aðstoðað við stjórnendaráðningar innan spítalans.

Ásta er gift Árna Sigurjónssyni, skrifstofustjóra hjá embætti forseta Íslands, og eiga þau þrjú börn á aldrinum 11 til 22ja ára en fyrir átti Árna eina dóttur. Utan vinnunnar stundar Ásta hreyfingu og hefur mikinn áhuga á útivist. „Ég hef ákaflega gaman af fjallgöngum og útivist, helst í íslenskri náttúru. Ég er í gönguhóp sem gengur alltaf eina viku á sumri saman í óbyggðum og svo fer ég oft út í kraftgöngur með vinkonum mínum yfir veturinn,“ segir Ásta. Aðspurð segir hún Esjuna vera í sérstöku uppáhaldi, en einnig séu ótrúlega mörg yndisleg svæði bæði í nágrenni við Reykjavík og úti um landið. „Og það er ekkert betra en að dýfa sér í sjóinn í lokin á góðum fjallgöngudegi,“ segir Ásta.

Ásta syndir einnig á morgnana í Vesturbæjarlauginni. „Það er mjög

Ásta segist alltaf hafa unnið mikið og oft komist ekki mikið annað að en fjölskyldan og vinnan. FRÉTTABLAÐIÐ/GVA

mikilvægt þegar maður er mikið að vinna með höfðinu og iðulega lokaður inni á skrifstofum og fundaherbergjum að fá ferskt loft,“ segir Ásta.

Ásta segist alltaf hafa unnið mikið, og oft komist ekki mikið annað að

en fjölskyldan og vinnan, en þó kom nýlega inn nýr þáttur þegar þau hjónin fengu sér sumarþústað. „Ætli maður sé þá ekki opinberlega orðinn miðaldra,“ segir Ásta. saeunn@frettabladid.is

Stefán Máni

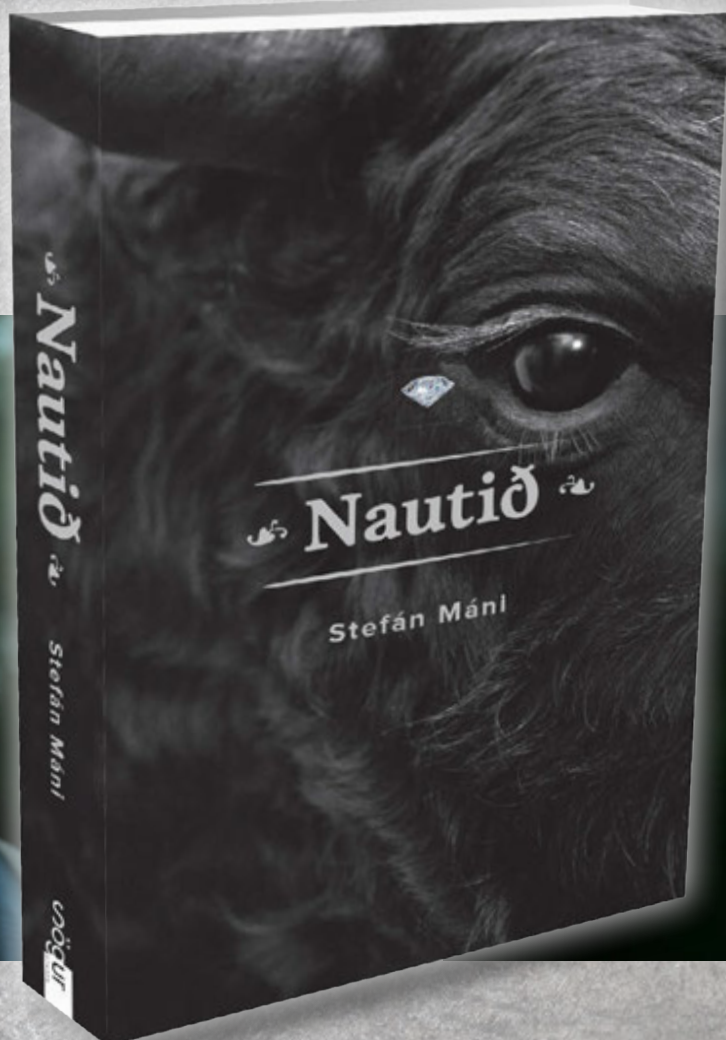
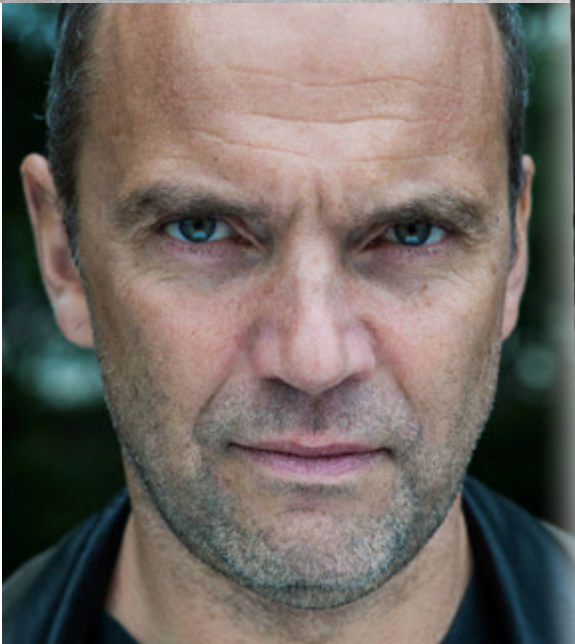
eins og hann gerist bestur!

Er nautið skepna í mannsmynd – eða dýrslegur maður?

„Maður sogast inni heillandi hrylling sem heldur manni við efnið frá fyrstu blaðsíðu til síðustu. Hrikalega vel plottuð og skemmtilega uppbyggð. Sjónrænn frásagnarstíll Stefáns skilar sér til hins ýtrasta í **Nautinu**.“

Balvin Z leikstjóri (Vonarstræti)

Stefán Máni fær hjartað til að slá örar og hárin til að rísa, enda spennan engu lík. Í Nautinu siglir hann svo nærri kjarna sálarinnar að dýrið blasir við.

Landssöfnun Samhjálp

TIL UPPBYGGINGAR MEÐFERÐARHEIMILIS Í HLAÐGERÐARKOTI

„Við erum óendanlega þakklát fyrir Hlaðgerðarkot. Taktu þátt, hringdu núna!“

STEFÁN GARÐARSON OG HARPA ÓSKARSDÓTTIR

Að jafnaði eru um 60-70 manns á biðlista eftir meðferð í Hlaðgerðarkoti. Yfir árið er ekki hægt að sinna um 400 einstaklingum. Þörfin er því mikil.

Árið 1974 keypti Samhjálp Hlaðgerðarkot af mæðrastyrksnefnd Reykjavíkur og hefur rekið þar meðferðarheimili fyrir áfengis- og vímuefnaneytendur allar götur síðan.

Elsti hluti húsakosts Hlaðgerðarkots er frá árinu 1955. Húsnæðið er nú í slæmu ástandi og starfsemin rekin á undanþágu yfirvalda. Því er löngu tímabært að ráðast í nauðsynlegar endurbætur og nýbyggingu til að hægt sé að uppfylla kröfur yfirvalda.

Ef engin hjálp fæst er fyrirséð að starfsemin muni leggjast af. Áætlaður kostnaður við fyrsta áfanga nýrrar byggingar er um 100 milljónir króna.

Forseti Íslands, Hr. Ólafur Ragnar Grímsson er verndari landssöfnunarinnar.

TAKTU ÞÁTT!

HRINGDU NÚNA Í SÍMA 905-2002 TIL AÐ GEFA 2.000 KR.
HRINGDU NÚNA Í SÍMA 905-2004 TIL AÐ GEFA 4.000 KR.
HRINGDU NÚNA Í SÍMA 905-2006 TIL AÐ GEFA 6.000 KR.
HRINGDU NÚNA Í SÍMA 905-2010 TIL AÐ GEFA 10.000 KR.

ÞÚ GETUR MILLIFÆRT BEINT INN Á SÖFNUNARREIKNING
KENNITALA 551173-0389 BANKAREIKNINGUR 0322-26-58000

FRJÁLS FRAMLÖG Í SÍMA 800 5000 EF ÞÚ VILT GEFA BEINT.

Nánari upplýsingar á samhjalp.is

VIÐ ERUM STOLTIR BAKHJARLAR HLAÐGERÐARKOTS

samhjalp@samhjalp.is
Sími 561 1000 • www.samhjalp.is

Nýsköpun

Gisli Kr.

stjórnarmaður í Samtökum sprotafyrirtækja og framkvæmdastjóri hjá Greencloud.

Skortur á nýsköpun í málum nýsköpunarfyrirtækja?

Viðhorf til þeirra sem standa að nýsköpun hefur breyst til batnaðar frá þeim tíma sem ég var að taka mín fyrstu skref í nýsköpun.

Eftir október 2008 virðast Íslendingar loksins hafa skilið mikilvægi nýsköpunar.

Viðhorf til frumkvöðla og sprotafyrirtækja hefur breyst en hins vegar hefur stuðningskerfið ekki tekið eins miklum framförum og eigum við raunar enn þá langt í land hvað það varðar.

Komið er að því að taka til hendi í þessum málaflokki, við erum í samkeppni við aðrar þjóðir um sprotafyrirtækin sem í mörgum tilfellum eru ekki á nokkurn hátt bundin því að starfa á Íslandi (fyrir utan gjaldyrishöftin).

Það er vel gerlegt að stórefla umhverfi og vaxtarmöguleika sprotafyrirtækja með því að veita fjárfestum skattaafslátt er þeir fjárfesta í óskræðum sprotafyrirtækjum. Hvert er markmiðið? Jú, hvatning til fjárfestinga í litlum fyrirtækjum, að auka verðmætasköpun og fjölga störfum. Hvert fara þessir „skattfrjálsu peningar“? Að megninu til í launakostnað sem að stórum hluta fer í skatt hér á landi og þaðan í ýmsan heimilisrekstur o.s.frv. Sem sagt „skattfrjálsa“ fjármagnid kemur samfélaginu til góða.

Annað dæmi má taka sem myndi efla íslenskt nýsköpunarumhverfi og auðga flöru sérfræðipækkingar á Íslandi. Í Montreal í Kanada er sérfræðingum í hugbúnaðargerð sem flytja til landsins veittur skattaafsláttur, ef þeir flytja þangað og hefja störf þar þá greiða þeir ekki tekjuskatt fyrstu árin. Hvert er markmiðið? Markmiðið er að létta fyrirtækjunum ráðningar og auka sérfræðipækkingu á svæðinu sem þá laðar að sér enn fleiri fyrirtæki sem greiða svo skatta þar. Það myndi efla íslenskt nýsköpunarumhverfi og auka sérfræðipækkingu hér tækjum við þá til fyrirmyndar.

Ég kalla eftir nýsköpun þegar kemur að málefnum sprotafyrirtækja og hvet þá sem sitja í brúnni að hugsa út fyrir kassann og vera gagnrýnir á þá leið sem við erum á.

●● Það er vel gerlegt að stórefla umhverfi og vaxtarmöguleika sprotafyrirtækja með því að veita fjárfestum skattaafslátt ef þeir fjárfesta í óskræðum sprotafyrirtækjum

Sjálfbær gróðurhús

Ný gróðurhús í Haskovo í Búlgaríu eru kynt upp með jarðvarma úr Haskovo-lindunum og þannig eru ræktað blóm. FRETTLAÐIÐ/EPA

Viðvörðunarkerki frá „dr. Alúminíum“

Lars Christensen

alþjóðahagfræðingur

Þátttakendur á fjármálamörkuðum segja stundum að alþjóðlegi koparmarkaðurinn hafi doktorspróf í hagfræði – þess vegna er talað um „dr. Kopar“ – vegna getu sinnar til að spá um vendipunkta í hagkerfi heimsins.

Vegna viðtækrar notkunar á kopar á flestum sviðum efnahagslífsins er oft litið á kopar sem góðan meginhagvísi. Almenn gefur hækkingu koparverð til kynna mikla eftirspurn eftir kopar og þar af leiðandi hagvöxt á heimsvísu, en lækkandi koparverð getur verið vísbending

um litla eftirspurn og yfirvofandi samdrátt í hagkerfinu.

En þegar Ísland er annars vegar ættum við kannski frekar að tala um „dr. Alúminíum“ í staðinn fyrir dr. Kopar vegna þess hve mikilvægt ál er fyrir efnahagsástandið á Íslandi.

Dr. Alúminíum er orðinn öflugur Hvað segir dr. Alúminíum okkur einmitt núna? Því miður eru skilaboðin ekki sérlega jákvæð. Undanfarið hefur álverð farið hríðlækkandi. Þetta eru sannarlega ekki góðar fréttir fyrir íslenskt efnahagslíf.

Þótt íslenska hagkerfið hafi náð sér á strik og flestir hagvísar bendi til aukins verðbólguþrýstings, sem hefur orðið til þess að Seðlabankinn hefði hækkað stýrivexti á undanförunum mánuðum, gæti lækkandi álverð gefið Seðlabankanum ástæðu til að taka skref aftur á bak og meta hve miklum skelli lægra álverð muni valda.

Ég hef stutt þá ákvörðun Seðlabankans að hækka vexti og kannski þarf að hækka þá enn meira, en það væri heimskulegt að hunsu hin skýru merki frá dr. Alúminíum, og

●● Ég hef stutt þá ákvörðun Seðlabankans að hækka vexti og kannski þarf að hækka þá enn meira, en það væri heimskulegt að hunsu hin skýru merki frá dr. Alúminíum.

á meðan álverð heldur áfram að lækka fáum við í raun „sjálfkrafa“ erfiðari peningamarkaðsskilyrði, sem gerir þörfina fyrir frekari vaxtahækkun ekki eins brýna.

Yellen og Kína að kenna

En af hverju er dr. Alúminíum orðinn svona öflugur? Skýringin er (að hluta til) peningaleg. Nú er almennt búist við að Seðlabanki Bandaríkjanna muni hækka stýrivexti í desember og markaðir hafa verið óviðbúnir því hve seðlabankastjórnin, Janet Yellen, er áköf í að hækka vextina. Þetta hefur auknið áhyggjur manna af hagvexti á heimsvísu og um leið hefur sú staðreynd að kínverski gjaldmiðillinn, renninbi, er

sama sem bundinn við Bandaríkjadal og valdið stöðugt versnandi peningamarkaðsskilyrðum í Kína þar sem renninbi hefur styrkt samhliða dollarnum. Með öðrum orðum: Kína heldur áfram að „flytja inn“ peningamálastefnu sína frá Bandaríkjunum. Þegar seðlabanki Bandaríkjanna herðir peningamálastefnu sína gera Kínverjar það „sjálfkrafa“ líka.

Þessi versnandi peningamarkaðsskilyrði í „dollarablokkinni“ hafa valdið tiltölulega hröðum samdrætti í alþjóðlegri eftirspurn og þetta er auðvitað meginástæðan fyrir því að álverð hefur hrappað.

Að lokum: Íslenskt efnahagslíf hefur vissulega styrkst og verðbólguþrýstingur hefur farið vaxandi, en nú er Ísland farið að „flytja inn“ erfiðari peningamarkaðsskilyrði frá Bandaríkjunum og Kína í gegnum „álverðsfarveginn“. Svo Seðlabankinn ætti vissulega að eiga gott spjall við dr. Alúminíum um mat hans á horfunum í íslensku efnahagslífi. Það er líklegt að hann sé betri spámaður en einhver hagfræðingur í Kaupmannahöfn.

Vannýtt hráefni í ferðþjónustu – Tækifæri til fullvinnslu

Hin hliðin

Halldóra Hreggviðsdóttir
framkvæmdastjóri Alta ráðgjafarfyrirtækis

Líta má á áhuga ferðamanna á náttúru, menningu og sögu Íslands sem nokkurs konar hráefni. Ástæða er til að „fullvinna“ þetta hráefni enn frekar en nú er gert, í þeim tilgangi að auka verðmætasköpun í ferðþjónustu, dreifa álagi á landið og styðja við byggðapróun.

Fullvinnslan getur falist í þróun nýrra áfangastæða, þjónustu og vara sem byggja á sérstöðu landsins.

Við fullvinnsluna þarf að kortleggja og greina sérkenni, sjálfsmynd og anda svæða og nýta það hráefni sem grunn fyrir stefnumótun, skipulag, markaðssetningu og vörupróun. Með yfirsýninni sem þannig fæst yfir fjölbreytni landsins og þá ólíku upplifun sem það býður opnast augu okkar fyrir nýjum tengingum og tækifærum. Jafnframt verður til nauðsyn-

legur grunnur til að móta sterkt „brand“ eða mark svæðis, en mark lýsir þeirri upplifun sem svæði býður, t.d. út frá sérkennum í umhverfi og menningu og þeirri þjónustu sem er í boði. „Brandið“ verður í raun loford til þeirra sem sækja svæði heim eða kaupa þaðan vöru, um að þeir muni upplifa eða fá það sem sagt er. „Brand“ sem byggir á sérkennum svæðis getur einnig styrkt sjálfsmynd og stolt heimamanna og ýtt undir samstöðu um sameiginleg markmið við þróun svæðis.

Skipulagsáætlanir eru tilvalin verkfæri við fullvinnsluna. Þær má nýta til að greina og „branda“ svæði og setja fram stefnu um framtíðarþróun sem byggir á sérkennum í sögu og landslagi. Samræmd kynning og markaðssetning á þessum grunni stuðlar síðan að sterkari imynd svæðis.

Séu minni og stærri svæði tekin skipulega fyrir með framangreindum hætti, má stuðla að því að auðlindir fólgnar í landslagi og sögu verði nýttar sem best til breiðrar verðmætasköpunar. Snæ-

fellingar hafa mótað sér stefnu um byggðapróun í þessum anda og lagt af stað í vegferð sem þessa (sjá nánar á snaefellsnes.is).

Með því að nýta áhuga ferðamanna – hráefnið, túlka betur og fræða um það sem í tilteknum svæðum býr, getum við fjölgað áfangastöðum, dreift álagi og lengt dvalartíma á hverjum stað. Þannig verður Ísland ekki bara eitt „brand“, ferðamenn hafa ástæðu til að koma aftur og aftur og stuðlað er að aukinni sátt ferðamanna og íbúa.

the Bellamy Brothers

Eldborg 26. mars 2016

Hinir heimskunnu Bellamy Brothers eru á leið til landsins og munu flytja alla sína helstu smelli í Eldborg, þann 26. mars. Bræðurnir David og Homer Bellamy slógu rækilega í gegn á 8. áratugnum og hafa æ síðan heillað áheyrendur upp úr skónum með lögum á borð við Let Your Love Flow, If I Said You Had a Beautiful Body Would You Hold It Against Me og ótal fleirum. Ekki missa af þeim bræðrum í Eldborg ásamt hljómsveit í heimsklassa.

Eldborg Hörpu, 26. mars 2016, kl. 21:00.

Miðasala hefst í dag á Harpa.is, Tix.is og í miðasölu Hörpu

[DÆGURFLUGAN](http://DAGURFLUGAN)

Stjórnar- maðurinn

@stjornarmadur

Kvikur banka- markaður

Fréttir bárust af því í gær að hópur lífeyrissjóða með Gildi og LSR fremsta í flokki hafi nálgast slitastjórn Kaupþings með það fyrir augum að kaupa 87% hlut slitastjórnarinnar í Arion banka. Þessi tíðindi berast í kjölfar þess að kröfuhafar Glitnis hafa ákveðið að leggja eignarhlut sinn í Íslandsbanka í hendur ríkisins og uppfylla þannig stöðugleikaskilyrðin svokölluðu, þannig að hægt sé að ganga frá nauðasamningum og taka eignir kröfuhafa úr landi.

Fréttamaður sem ræddi við forsvarsmenn lífeyrissjóðanna var snöggur til og spurði hvort til stæði að bjóða erlendum fjárfestum þátttöku. Fátt varð um svör. Það stæði í sjálfu sér ekki til, en lífeyrissjóðirnir væru til umræðu um slíkt ef einhver áhugaverður erlendir kostur kæmi upp úr krafsinu. Sem sagt. Ólíklegt er að erlendir fjárfestar taki þátt í kaupunum.

Það var almannarómur í sumar að fjárfestar frá Kína annars vegar, og Austurlöndum nær hins vegar, væru langt á veg komnir með að ganga frá kaupum á Íslandsbanka. Forsvarsmenn slitastjórnarinnar kyntu undir vangaveltum á þessum nótum, sem verður að teljast nokkuð óvanalegt enda þykir ekki góð latína í viðskiptum að gaspra um hluti sem ekki verða.

Hvort sem reynsluleysi af alþjóða- viðskiptum af hálfu slitastjórnarinnar var um að kenna eða ekki er ljóst að þessum áhuga var ekki fylgt eftir. Þá er sennilega fundin ástæða þess að kröfuhafarnir fallast á að leggja Íslandsbankahlutinn inn til ríkisins í stað þess að leita alþjóðlegra kaupenda. Erlendir kaupendur hafa ekki verið auðfundnir.

Líklegasta niðurstaðan er að hér verði þrjú stórir bankar: tveir í ríkiseigu, a.m.k. fyrst um sinn, sá þriðji í eigu lífeyrissjóða. Hvorki ríkið né lífeyrissjóðirnir geta talist ákjósanlegir hluthafar, enda yfirleitt betra aðhald frá þeim sem sýsla með eigið fé en annarra. Ekki bætir úr skák að erlendir fjárfestar virðast seint verða sannfærðir um aðkomu að íslenska bankakerfinu. Það er gömul saga og ný.

Hér stefnir því í fremur óspennandi kokteil hjá gömlu bönkunum þremur. Gamalgróid samkrull eignarhalds ríkis og lífeyrissjóða.

Hvað sem því líður hljóta aðrir aðilar, á borð við Kviku – sameinaðan banka MP og Straums, að hugsa sér gott til glóðarinnar. Það er ekki meitlað í stein að gömlu bankarnir þrjú gini hér yfir öllu. Meira síðar.

77%

MEIRI SALA Á SÍMUM

Mikil aukning er í sölu snjallsíma það sem af er ári samkvæmt tölum Rannsóknarseturs verslunarinnar. Í október síðastliðnum jókst velta í sölu farsíma um 77,5% að nafnvirði frá sama mánuði í fyrra. Á síðustu tólf mánuðum var velta í sölu þeirra 30% meiri en á tólf mánaða tímabili þar á undan. Húsgagnasala er einnig að sækja í sig veðrið en hún jókst um þriðjung í október.

1 MÁLI LOKIÐ MEÐ ÁKÆRU

Frá því að gjaldeyrishöft voru sett á hefur einu máli, sem Seðlabankinn kærði, verið lokið með ákæru. Á þessum sama tíma hefur Seðlabankinn kært 112 mál. Seðlabankinn tilkynnti málið, sem ákært var í, til Fjármálaeftirlitsins sem kærði það til efnahagsbrotadeildar ríkislögreglustjóra. Alls hefur sérstakur saksóknari hætt rannsókn 11 mála og Seðlabankinn hefur afturkallað fjögur kærð mál frá árunum 2012–2014.

13.11.2015

Ísland er í meira en þokkalegu lagi og fer batnandi. En við búum við vaxandi mein sem er helsta ástæða reiðinnar sem maður finnur svo víða. Það birtist í auknum ójöfnuði. Bilið milli efsta lagsins í samfélaginu og allra hinna er alltaf að gliðna og breikka. Það á ekki bara við um Ísland, heldur V-Evrópu alla.

Óssur Skarphéðinsson alþingismaður

FALLEG GLÖS GLEÐJA AUGAÐ

FASTUS ehf býður upp á mikið úrval af fallegum glösum. Komið í verslun okkar að Síðumúla 16 og fáið ráð reyndra fagmanna við val á réttu glösunum.

FASTUS Veit á vandaða lausn

Verið velkomin í verslun okkar að Síðumúla 16
Opíð mán - fös 8:30 - 17:00

Síðumúli 16 • 108 Reykjavík • Sími 580 3900 • www.fastus.is